

فصلنامه علمی پژوهشی
دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت
دوره ۱۶/ شماره ۲ (پیاپی ۶۲)/ تابستان ۱۴۰۶
صفحه ۴۱۳ تا ۴۲۷

ارایه الگوی ارتقای کیفیت حسابرسی اطمینان بخش در نظام راهبری شرکتی با رویکرد سیستمی

ایمان پوریا

گروه حسابداری و مدیریت، واحد امارات، دانشگاه آزاد اسلامی، دبی، امارات متحده عربی
Iman.poriya@iau.ac.ir

حمیدرضا وکیلی فرد

گروه حسابداری و مدیریت مالی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (مسئول مکاتبات)
vakilifar.mh@iau.ac.ir

محمد حامد خانمحمدی

گروه حسابداری و مدیریت، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران
Khanmohammadi.mh@iau.ac.ir

غلامرضا زمردیان

گروه حسابداری و مدیریت، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
ghzomorodian.mh@iau.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۰۴ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۲۰

چکیده

کیفیت حسابرسی اطمینان بخش نقش کلیدی در ارتقای شفافیت و پاسخگویی در نظام راهبری شرکتی ایفا می کند. این نوع حسابرسی با ارائه اطلاعات مالی دقیق و قابل اتکا، اعتماد ذی نفعان را افزایش داده و سبب بهبود تصمیم گیری مدیریت و نظارت مؤثر هیئت مدیره می گردد. متدولوژی مورد نظر در این پژوهش رویکرد سیستمی است که به صورت ساختارمند در فرآیند پژوهش مورد استفاده قرار گرفت. نتایج این پژوهش که در اجزای مختلفی با یکدیگر در تعامل هستند در پنج بخش مجزا و مولفه های مربوطه مورد بررسی قرار گرفت و حاکی از آن است که (۱) **ورودی ها**: ارزش ها، اخلاق و نگرش های حسابرسان، دانش، مهارت ها و تجربه حسابرسان و زمان اختصاص؛ (۲) **فراایندها**: حسابرسی دقیق و رویه های کنترل کیفیت، قوانین، مقررات و استانداردهای قابل اجرا؛ (۳) **خروجی ها**: الزامات قانونی، سرمایه گذاران در شرکت های بورسی، گزارش حسابرس خروجی، ذینفعان مختلف؛ (۴) **تعاملات**: ارتباطات رسمی و غیررسمی، رابطه پویا بین ورودی ها و خروجی ها، ارتباطات غیررسمی؛ (۵) **عوامل زمینه ای**: رویه های تجاری و قانون تجارت، مقررات حسابرسی، قوانین و مقررات مربوط به گزارشگری مالی، چارچوب گزارشگری مالی قابل اجرا، سیستم های اطلاعاتی، عوامل فرهنگی گسترده، رویه های تجاری، محیط دعاوی حقوقی که در راستای تقویت کیفیت حسابرسی اطمینان بخش در نظام راهبری شرکتی می توان مورد استفاده و بهره برداری قرار گیرند.

واژه های کلیدی: کیفیت حسابرسی، اطمینان بخش، نظام راهبری شرکتی، رویکرد سیستمی.

۱- مقدمه

گسترش روز افزون واحدهای اقتصادی، توسعه فناوری ارتباطات و وجود تضاد منافع، نیازهای نظارتی را و به جو د می آورد. مسئله جهانی شدن اقتصاد و انقلاب اطلاعات، کنترل را حتی از دست دولت‌ها خارج کرده است. در این محیط، استفاده‌کنندگان برای تصمیم‌گیری به اطلاعات مختلفی از جمله صورت‌های مالی بنگاه‌های اقتصادی نیاز دارند (ملکیان و همکاران، ۱۴۰۱). اما مسئله مهم، تردید در مورد قابلیت اتکای اطلاعات مزبور است که از تضاد منافع سرچشمه می‌گیرد. علاوه بر تضاد منافع مسائل دیگری از قبیل عدم دسترسی مستقیم استفاده‌کنندگان به اطلاعات موجب تقاضا برای خدمات حسابرسی مستقل شده است. برای شناسایی مولفه‌ها، مصاحبه با ۱۲ نفر از خبرگان با استفاده از کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شد بنابراین بدلیل تلاش حسابرسان برای سبقت از یکدیگر در میدان رقابت و همچنین الزام نهادهای نظارتی بر ارائه گزارش‌های حسابرسی با کیفیت و نیاز بازار به این گونه اطلاعات، محققان و صاحب‌نظران عرصه حسابرسی، بدنبال تعیین شاخصه‌های تأثیرگذار بر کیفیت حسابرسی و رهنمون کردن حسابرسان به ارتقا سطح و مهارت کیفیت خود هستند (ملکیان و همکاران، ۱۴۰۱).

همچنین یکی از قابل‌تاملترین و چالش برانگیزترین مسائل اقتصاد عصر حاضر، چگونگی هدایت و راهبری واحدهای تجاری است. مطالعه ادبیات نظری حوزه مذکور و بررسی شواهد تجربی موجود در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه نشان می‌دهد که دستیابی به این امر، مستلزم بیان این موضوع به طور عام و اجرای آن به طور خاص است. لذا عدم اطمینان حاکم بر تفکر بازیگران عرصه بازار سرمایه، به ویژه سرمایه‌گذاران فعال در بورس اوراق بهادار و در کل همه ذینفعان شرکت‌ها نیاز به اطلاعات را اجتناب ناپذیر می‌سازد (آزاد و پورزمانی، ۱۳۹۹). براین اساس می‌توان گفت، در دنیای امروز، کیفیت حسابرسی به عنوان یکی از ارکان اساسی نظام راهبری شرکتی، نقش حیاتی در ایجاد اعتماد عمومی و تضمین شفافیت گزارش‌های مالی ایفا می‌کند. با این حال، چالش‌های متعددی از جمله تعارض منافع، فشارهای مدیریتی، و عدم رعایت دقیق استانداردهای حسابرسی، کیفیت حسابرسی را تحت تأثیر قرار داده‌اند (رخشی و همکاران، ۱۴۰۰).

با این حال مهم این مساله است که استانداردهای حسابرسی به عنوان یکی از اجزای موثر بر کیفیت حسابرسی و به عنوان تنها عاملی است که توسط انجمن‌ها و مراجع حرفه‌ای به رسمیت شناخته شده است، مورد توجه ویژه قرار گیرد (سجادی و همکاران، ۱۳۹۵). از آنجا که متون حسابرسی به‌طور

مستمر و مداوم در حال تکامل است نیاز به نگهداشتن متناسب خود با تغییرات موجود در محیط کسب و کار، استانداردهای گزارشگری مالی و مقررات و فن‌آوری که خود ذاتاً یکی از عناصر فرآیند حسابرسی است و همواره در حال تکامل و تغییر است و در طول زمان تکامل می‌یابد امری ضروری است زیرا در غیر این صورت و در صورت عدم تطابق‌پذیری و همگن‌سازی خود با تغییرات، امکان دستیابی به کیفیت حسابرسی وجود ندارد و این به این مفهوم است که بهبود در هر عنصر از عناصر کیفیت حسابرسی نباید مانع از تلاش بیشتر برای پیشرفت سایر عناصر دیگر در زمینه کیفیت شود (استا و حسن‌بیگی، ۱۴۰۲). از طرف دیگر ذینفعان مختلف به احتمال زیاد دارای دیدگاه‌های مختلف در خصوص کیفیت حسابرسی و چگونگی تلاش آنها برای رسیدن به کیفیت متفاوت هستند. در نهایت می‌توان گفت، اهمیت و ضرورت تحقیق در مورد طراحی الگوی ارتقای کیفیت حسابرسی اطمینان‌بخش در نظام راهبری شرکتی از چند جنبه قابل بررسی است. اولاً، کیفیت حسابرسی به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام راهبری شرکتی، نقش حیاتی در ایجاد اعتماد عمومی و تضمین شفافیت گزارش‌های مالی ایفا می‌کند. ثانیاً، تحولات سریع در محیط کسب و کار، فناوری‌های نوین، و افزایش پیچیدگی معاملات مالی، لزوم بازنگری در شیوه‌های سنتی حسابرسی را بیش از پیش آشکار کرده‌اند. این تحولات نیازمند رویکردی پویا و انعطاف‌پذیر در طراحی الگوی ارتقای کیفیت حسابرسی است تا بتواند با چالش‌های جدید سازگار شود. ثالثاً، عدم وجود چارچوبی نظام‌مند که بتواند عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی را شناسایی و راهکارهای عملی برای بهبود آن ارائه دهد، یکی دیگر از دلایل ضرورت این تحقیق است.

از این رو، تحقیق حاضر در مورد طراحی الگوی ارتقای کیفیت حسابرسی اطمینان‌بخش در نظام راهبری شرکتی می‌تواند به افزایش دقت، قابلیت اتکا، و شفافیت گزارش‌های مالی کمک کند و در نهایت، اعتماد عمومی به نظام راهبری شرکتی را تقویت نماید. این امر نه تنها به نفع سرمایه‌گذاران و ذینفعان است، بلکه به بهبود عملکرد بازار سرمایه و رشد اقتصادی نیز کمک می‌کند.

ادبیات پژوهش

حرفه حسابرسی حوادث متعددی را در سال‌های اخیر تجربه کرده که پایه‌های حرفه را به لرزش درآورده است. بطور مثال رسوایی‌های ورلدکام و انرون که هر دو در تقلب‌هایی رفتار شدند که حسابرسان را باعث آن دانستند. بعد از وقوع این رسوایی‌ها اعتبار حرفه حسابرسی خدشه دار شده و این سؤال در اذهان عمومی مطرح شد که حسابرسان کجا بوده‌اند؟ (رویائی

و همکاران، ۱۳۹۸). بنابراین کیفیت حسابرسی یکی از موضوعات با اهمیت در حوزه حسابرسی و بازار سرمایه می باشد. تا به امروز تلاش‌های متعددی برای تعریف کیفیت در حسابرسی صورت پذیرفته است با این حال هیچ‌کدام از آنها منجر به تعریف مورد قبول یا مورد پذیرش انجمن‌های حرفه‌ای و جامعه حسابداران قرار نگرفته یا توسط جامعه بین‌الملل به رسمیت شناخته نشده است. زیرا از اساس کیفیت حسابرسی در اصل یک مفهوم یک بعدی نبوده بلکه یک مفهوم مجتمع و چند وجهی است و عوامل متعددی چه بصورت مستقیم و چه غیرمستقیم بر روی کیفیت حسابرسی تاثیر می‌گذارند (حساس یگانه و جعفری، ۱۳۸۹).

نکته مهم درخصوص تعریف کیفیت حسابرسی توجه به گروه ذی‌نفعان است به طوری که در دیدگاه احتمالی دو گروه ذی‌نفع درخصوص کیفیت حسابرسی بیانگر مواردی بشرح زیر است:

۱) مفهوم کیفیت از منظر سرمایه‌گذاران

۲) مفهوم کیفیت از منظر کمیته حسابرسی

توجه به نوع دیدگاه ذی‌نفعان (در دیدگاه اول) حکایت از این مساله دارد که فرد در ارتباط با سهامداران باید بیشتر دقت کند به این منظور که آیا مجموعه اقدامات آنها در شرکت مورد تایید و اجرا قرار گرفته است زیرا از مهم‌ترین آثار مضر بر روی دیدگاه دیگران درباره کیفیت حسابرسی توجه به همین مسائل است. بنابراین درک نقطه نظرات و تفکرات یکدیگر و به کارگیری نقطه نظرات مشخص ممکن است بر روی برداشت و نظر دیگران تاثیر بگذارد زیرا برداشت از مفهوم کیفیت حسابرسی موضوعی حیاتی برای تلاش در جهت افزایش کیفیت حسابرسی تلقی می‌شود (حساس یگانه و آذین فر، ۱۳۸۹).

چگونگی ارتقای کیفیت حسابرسی

شرط اصلی و لازم برای ارتقای کیفیت حسابرسی، بالا رفتن اعتماد و پذیرش عمومی، اثرگذاری و مشارکت مردم در سرنوشت آنان است. اگر فضای عمومی جامعه یاس‌آور باشد و حسابرسان تصور کنند که کار آنها بی‌بهره یا کم‌ارزش است و اگر آنان برای شفاف سازی و رعایت استانداردها و مقررات، نهایت تلاش خود را به کار می‌برند و هزینه‌های خاص درستکاری خود را می‌پردازند، رفتار آنان بر سرنوشت کشور و در نتیجه سرنوشت شخصی و خانوادگی آنان اثرگذار است. یکی از راه‌های افزایش کیفیت حسابرسی فراهم کردن شرایط مناسب و عادلانه برای پاسخگویی حسابرسان نسبت به کار انجام شده و گزارشهای صادر شده توسط آنها است. شرایط پاسخگویی هنگامی عادلانه است که انتظار از حسابرسان برای رعایت الزامات، کیفیت کار و گزارشگری حسابرسان، یکسان باشد. یکی از هدف‌های تشکیل

جامعه حسابداران رسمی ایران طبق ماده ۲ اساسنامه، بالا بردن دانش تخصصی حسابداران رسمی از طریق گسترش و بهبود آموزش، انجام تحقیقات و انتشار نشریات تخصصی و حرفه‌ای است. چنان چه به طور خلاصه هدف یادشده را بالا بردن کیفیت حسابرسی بدانیم، جامعه می‌تواند برای دستیابی به این هدف هم از نشریه حسابدار رسمی و هم از تارنمای جامعه استفاده کند (جهانی، ۱۳۹۹). به جهت سرعت اطلاع رسانی، تارنمای جامعه نقش مهمتری دارد و جامعه می‌تواند اطلاعات مورد نیاز حسابداران رسمی را از آن راه به اطلاع آنان برساند. این امر باید با حساسیت انجام شود و اطلاعات کاملاً مربوط در بخش اخبار ارائه شود، سابقه آن باقی بماند و همواره قابل دسترس باشد. اطلاعاتی که مربوط هستند ولی نسبت به وظیفه اصلی جامعه در رده‌های بعدی قرار می‌گیرند، بهتر است در پنجره‌های دیگر قرار گیرد تا کاربرانی که علاقه چندانی به مشاهده آن اطلاعات ندارند، اخبار مهم را از دست ندهند. اطلاعاتی کاملاً مربوط تلقی می‌شود که در وظیفه حسابداران رسمی اثر مستقیم داشته باشند. اطلاع‌رسانی در مورد تصویب و لازم الاجرا شدن استانداردهای حسابداری و حسابرسی و قوانین و مقررات مرتبط با وظیفه حسابداران رسمی نمونه‌هایی از اخبار کاملاً مربوط هستند (بستانیان، ۱۳۹۰).

حسابرسی اطمینان بخش

حرفه حسابداری و حسابرسی در راستای دستیابی به گزارشگری کارتر، شفاف تر و درست تری حرکت می‌کند. این امر منجر به تصمیم‌های آگاهانه تر و بهتری می‌شود و برای جامعه این مزیت را خواهد داشت که توزیع منابع به کاراترین شیوه انجام شود. از اینرو همگی دارای هدف مشترکی هستیم و آن یعنی ارتقای سطح کیفیت گزارشگری مالی و اطمینان بخشی و ارائه خدمت مرتبط به مربوط ترین شیوه ممکن است (ذبیح زاده، مولایی، ۱۴۰۲).

به منظور کسب اطمینان از حرکت در راستای دستیابی به این هدف و با در نظر داشتن منافع عمومی، باید به منظور دستیابی به موارد زیر تلاش کنیم:

◀ ارتقای کیفیت خدمات اطمینان بخشی و حسابرسی و ارتقای درستی و قابلیت اتکای خدمات؛

◀ بهبود روشهای مختلف اطلاع رسانی حسابرس؛ و

◀ توجه بیشتر به نقش مشارکت کنندگان و خدماتی که از سوی آنها ارائه می‌شود تا به این ترتیب به نحو بهتری به نیازهای ذینفعان پاسخ داده شود.

به طور خاص، اجرای کارگروه‌های کنترل کیفیت در سطح مؤسسات حسابرسی و تمرکز بر بهبود موارد ارزیابی پیش از

اصول پایداری، موجب دقت بیشتر در فرآیندهای حسابرسی می‌شود.

اوکولی و ایزدونمی^۴ (۲۰۲۳) در پژوهشی تجربی رابطه بین راهبری شرکتی، کیفیت حسابرسی و عملکرد مالی شرکت‌ها را بررسی کردند. یافته‌ها نشان داد که کیفیت حسابرسی بالا می‌تواند به عملکرد بهتر شرکت‌ها از طریق افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران منجر شود.

کریست و همکاران^۵ (۲۰۲۲) در مطالعه‌ای اثر واقعی کیفیت حسابرسی داخلی را بر تصمیمات سرمایه‌گذاری شرکت‌ها را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد شرکت‌هایی با حسابرسی داخلی قوی‌تر، تصمیمات سرمایه‌گذاری هوشمندانه‌تر و با ریسک کمتر اتخاذ می‌کنند.

روش تحقیق

روش تحقیق سیستمی یکی از رویکردهای نوین و ساختارمند در فرآیند تحقیق و پژوهش است که به بررسی مسائل پیچیده با استفاده از نگرش سیستمی می‌پردازد. در این روش، موضوع تحقیق به صورت یک سیستم در نظر گرفته می‌شود که اجزای مختلف آن با یکدیگر در تعامل بوده و برای درک کامل آن باید روابط، ورودی‌ها، خروجی‌ها، بازخوردها و محیط آن مورد بررسی قرار گیرند. روش تحقیق سیستمی^۶ مجموعه‌ای از اصول و مراحل است که پژوهشگر را در تحلیل، طراحی و ارزیابی یک سیستم یاری می‌کند. این روش عمدتاً در حوزه‌هایی مانند مهندسی، مدیریت، علوم اجتماعی و فناوری اطلاعات کاربرد دارد، جایی که مسائل دارای پیچیدگی بالا و اجزای درهم‌تنیده هستند. برخلاف روش‌های تحلیلی که بر اجزای جداگانه تمرکز دارند، تحقیق سیستمی با نگاه کلی و جامع به موضوع می‌نگرد. بررسی روابط میان اجزا و اثرات متقابل آن‌ها یکی از ارکان اصلی این روش است. برای تحلیل بهتر سیستم‌ها از مدل‌های مفهومی، ریاضی یا شبیه‌سازی استفاده می‌شود. سیستم‌ها اغلب دارای حلقه‌های بازخوردی هستند که رفتار آینده آن‌ها را شکل می‌دهد. روش سیستمی تأکید بر تغییرات زمانی و دینامیک بودن سیستم‌ها دارد.

روش تحقیق سیستمی ابزاری قدرتمند برای بررسی و حل مسائل پیچیده است. با بهره‌گیری از نگرش کل‌نگر و تحلیل سیستماتیک، این روش می‌تواند راه‌حلهایی دقیق و جامع برای بهبود عملکرد سیستم‌ها ارائه دهد. با توجه به پیچیدگی روزافزون مسائل در دنیای امروز، استفاده از این روش بیش از

صدور گزارشات، نقش مهمی در ارتقاء این کیفیت دارد. همچنین، حسابرسی داخلی به عنوان یک فعالیت مشاوره‌ای و مستقل، می‌تواند به بهبود فرآیندها و افزودن ارزش به سازمان‌ها کمک کند.

پیشینه پژوهش

هرندی و میرزائیان (۱۴۰۲) در پژوهشی تحت عنوان مروری نظام‌مند بر حاکمیت شرکتی در کسب و کارهای خانوادگی نشان دادند که در بسیاری از کشورها کسب و کارهای خانوادگی بیش از ۷۰ درصد از کل کسب و کارها را تشکیل می‌دهند و نقش عمده‌ای در رشد اقتصادی و استخدام نیروی کار ایفا می‌کنند. کسب و کارهای خانوادگی ستون فقرات بسیاری از اقتصادها هستند. اگرچه بسیاری از این شرکت‌ها ساختارهای حاکمیتی کاملاً تعریف شده‌ای دارند، اما اکثر خانواده‌ها بدون نظام روشن حاکمیت شرکتی کار می‌کنند.

تاجیک جلایری و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی تحت عنوان تأثیر چارچوب عملی حرفه‌ای بین‌المللی بر اثربخشی حسابرسی داخلی پرداختند یافته‌ها حاکی از آن بود که رهنمودهای توصیه شده و اجباری در چارچوب چارچوب عملی حرفه‌ای بین‌المللی بر عملکرد حسابرسی داخلی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیرگذار است.

حاجیه‌ها و همکاران (۱۴۰۰) در تحقیقی تحت عنوان نقش حسابرسی داخلی در حاکمیت و مدیریت شرکتی نشان دادند که بیشترین تأثیر حاکمیت شرکتی بر بعد شفافیت بوده و کمترین تأثیر آن بر اثرات مالکیت می‌باشد.

الزویی^۱ (۲۰۲۴) در پژوهش خود بررسی کرد که راهبری شرکتی چگونه می‌تواند رابطه بین کیفیت حسابرسی داخلی و کیفیت گزارشگری مالی را تعدیل کند. نتایج نشان داد راهبری قوی موجب افزایش تأثیر مثبت حسابرسی بر دقت و اطمینان گزارش‌های مالی می‌شود.

آبرناتی و همکاران^۲ (۲۰۲۴) در تحقیق تحت عنوان اعمال نظارت قوی‌تر کمیته‌های حسابرسی بر کیفیت حسابرسی یافته‌ها به نقش کلیدی نهادهای نظارتی داخلی در ارتقای فرآیندهای حسابرسی اشاره دارد.

گارسا-سانچز و همکاران^۳ (۲۰۲۳) نقش راهبری شرکتی پایدار در ارتقای کیفیت حسابرسی از طریق شناسایی مسائل کلیدی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد پیاده‌سازی

⁴ Okolie & Izedonmi

⁵ Christ et al

⁶ Systems Research Methodology

¹ Alzoubi

² Abernathy et al

³ García-Sánchez et al

ویژگی‌های کلیدی ارزش‌ها، اخلاق و نگرش‌ها - سطح کار حسابرسی عبارتند از: (۱) تیم کار حسابرسی موارد زیر را تشخیص می‌دهد: که حسابرسی در راستای منافع عمومی گسترده‌تر انجام می‌شود؛ و اهمیت رعایت الزامات اخلاقی را درک می‌کند. (۲) تیم کار حسابرسی بی‌طرفی و درستکاری را نشان می‌دهد. (۳) تیم کار حسابرسی مستقل است. (۴) تیم کار حسابرسی صلاحیت حرفه‌ای و مراقبت لازم را نشان می‌دهد. و (۵) تیم کار حسابرسی تردید حرفه‌ای را نشان می‌دهد.

ویژگی‌های کلیدی ارزش‌ها، اخلاق و نگرش‌ها - سطح شرکت عبارتند از: (۱) ترتیبات راهبری به گونه‌ای برقرار شده است که «لحن مناسب در سطوح بالا» را ایجاد می‌کند و هدف آن حفظ استقلال مؤسسه است. (۲) ویژگی‌های شخصی لازم از طریق سیستم‌های ارزیابی و پاداش که از کیفیت حسابرسی پشتیبانی می‌کنند، ارتقا می‌یابند. (۳) ملاحظات مالی، اقدامات و تصمیماتی را که به کیفیت حسابرسی آسیب می‌رسانند، هدایت نمی‌کنند. (۴) مؤسسه بر اهمیت فراهم کردن فرصت‌های توسعه حرفه‌ای مداوم برای شرکا و کارکنان و دسترسی به پشتیبانی فنی با کیفیت بالا تأکید دارد. (۵) مؤسسه فرهنگ مشاوره در مورد مسائل دشوار را ترویج می‌دهد. و (۶) سیستم‌های قوی برای تصمیم‌گیری در مورد پذیرش مشتری و ادامه همکاری وجود دارد.

ویژگی‌های کلیدی ارزش‌ها، اخلاق و نگرش‌ها - سطح ملی عبارتند از: (۱) الزامات اخلاقی منتشر می‌شوند که هم اصول اخلاقی زیربنایی و هم الزامات خاص اعمال‌شده را روشن می‌کنند. (۲) نهادهای نظارتی، تدوین‌کنندگان استانداردهای ملی و سازمان‌های حرفه‌ای حسابداری در حصول اطمینان از درک اصول اخلاقی و اعمال مداوم الزامات فعال هستند. (۳) اطلاعات مربوط به تصمیمات پذیرش مشتری بین مؤسسات حسابرسی به اشتراک گذاشته می‌شود.

ویژگی‌های کلیدی دانش، مهارت‌ها، تجربه و زمان - سطح مشارکت عبارتند از: (۱) شرکا و کارکنان صلاحیت‌های لازم را دارند. (۲) شرکا و کارکنان کسب و کار واحد تجاری را درک می‌کنند. (۳) شرکا و کارکنان قضاوت‌های معقولی انجام می‌دهند. (۴) شریک حسابرسی به طور فعال در ارزیابی ریسک، برنامه‌ریزی، نظارت و بررسی کار انجام شده مشارکت دارد. (۵) کارکنانی که کار حسابرسی دقیق «در محل» را انجام می‌دهند، تجربه کافی دارند، کار آنها به طور مناسب هدایت، نظارت و بررسی می‌شود و میزان معقولی از تداوم کار کارکنان وجود دارد. (۶) شرکا و کارکنان زمان کافی برای انجام حسابرسی به شیوه‌ای مؤثر را

پیش اهمیت یافته است. این روش بر اساس رویکرد ورودی-فرایند-خروجی-دستآورد نسبت به شناخت عوامل موثر بر یک پدیده خاص اقدام می‌نماید. هدف این روش، افزایش آگاهی از عناصر کلیدی کیفیت حسابرسی است و از این طریق حسابرسان، مؤسسات حسابرسی و سایر ذینفعان را تشویق می‌کند تا خود را در مورد اینکه آیا می‌توانند کارهای بیشتری برای افزایش کیفیت حسابرسی در محیط‌های خاص خود انجام دهند، به چالش بکشند. این چارچوب برای حسابرسی همه نهادها صرف نظر از اندازه، ماهیت و پیچیدگی آنها اعمال می‌شود. همچنین برای همه مؤسسات حسابرسی صرف نظر از اندازه، از جمله مؤسسات حسابرسی که بخشی از یک شبکه یا انجمن هستند، اعمال می‌شود. با این حال، ویژگی‌های کیفیت حسابرسی شرح داده شده در این چارچوب از نظر اهمیت متفاوت هستند و به طرق مختلف بر کیفیت حسابرسی تأثیر می‌گذارند. حسابرسان موظفند استانداردهای حسابرسی مربوطه و استانداردهای کنترل کیفیت برای مؤسسات حسابرسی و همچنین اخلاق و سایر الزامات نظارتی را رعایت کنند. این چارچوب جایگزینی برای چنین استانداردهایی نیست و استانداردهای اضافی یا الزامات رویه‌ای برای انجام کارهای حسابرسی ارائه نمی‌دهد. اگرچه کیفیت یک حسابرسی منفرد تحت تأثیر ورودی‌ها، فرآیندها، خروجی‌ها و تعاملات شرح داده شده در این چارچوب قرار می‌گیرد، اما چارچوب کیفیت حسابرسی، به خودی خود، برای ارزیابی کیفیت یک حسابرسی منفرد کافی نیست. دلیل این امر آن است که باید به مواردی مانند ماهیت، زمان‌بندی و میزان شواهد حسابرسی به‌دست‌آمده در پاسخ به خطرات تحریف بااهمیت در یک نهاد خاص، مناسب بودن قضاوت‌های حسابرسی مربوطه و رعایت استانداردهای مربوطه، توجه دقیقی شود. این چارچوب سیستماتیک عناصر زیر را متمایز می‌کند:

ورودی‌ها

ورودی‌های کیفیت حسابرسی تحت تأثیر زمینه‌ای که حسابرسی در آن انجام می‌شود، تعامل با ذینفعان کلیدی و خروجی‌ها قرار می‌گیرد. به عنوان مثال، قوانین و مقررات (زمینه) ممکن است گزارش‌های خاصی (خروجی) را الزامی کنند که بر مهارت‌های (ورودی) مورد استفاده تأثیر می‌گذارند. عوامل ورودی در حسابرسی‌های باکیفیت شامل حسابرسانی می‌شود که:

- ارزش‌ها، اخلاق و نگرش‌های مناسب را نشان دهند؛ و
  - به اندازه کافی دانش، مهارت و تجربه داشته باشند.
- لذا ویژگی‌های کلیدی که بر کیفیت حسابرسی تأثیر می‌گذارند به صورت خلاصه در زیر بیان می‌گردند:

دارند. (۷) شریک حسابرسی و سایر اعضای باتجربه تیم حسابرسی در دسترس مدیریت و ارکان راهبری هستند.

فرآیند

دقت فرآیند حسابرسی و رویه‌های کنترل کیفیت بر کیفیت حسابرسی تأثیر می‌گذارد. حسابرسی‌های کیفیت شامل حسابرسی است که یک فرآیند حسابرسی دقیق و رویه‌های کنترل کیفیت را که مطابق با قوانین، مقررات و استانداردهای قابل اجرا هستند، اعمال می‌کنند.

ویژگی‌های کلیدی فرآیند حسابرسی و رویه‌های کنترل

کیفیت - سطح حسابرسی عبارتند از: (۱) تیم حسابرسی از استانداردهای حسابرسی، قوانین و مقررات مربوطه و رویه‌های کنترل کیفیت موسسه حسابرسی پیروی می‌کند. (۲) تیم حسابرسی از فناوری اطلاعات به طور مناسب استفاده می‌کند. (۳) تعامل مؤثری با سایر افراد درگیر در حسابرسی وجود دارد. (۴) ترتیبات مناسبی با مدیریت وجود دارد تا به یک فرآیند حسابرسی مؤثر و کارآمد دست یابیم.

ویژگی‌های کلیدی فرآیند حسابرسی و رویه‌های کنترل

کیفیت - سطح مؤسسه عبارتند از: (۱) روش حسابرسی با پیشرفت‌های استانداردهای حرفه‌ای و یافته‌های حاصل از بررسی‌های کنترل کیفیت داخلی و بازرسی‌های خارجی سازگار است. (۲) روش حسابرسی، اعضای تیم حسابرسی را به اعمال تردید حرفه‌ای و اعمال قضاوت حرفه‌ای مناسب تشویق می‌کند. (۳) این روش مستلزم نظارت و بررسی مؤثر کار حسابرسی است. (۴) این روش مستلزم مستندسازی حسابرسی مناسب است. (۵) رویه‌های دقیق کنترل کیفیت تدوین و کیفیت حسابرسی پایش و اقدامات لازم متعاقب آن انجام می‌شود. (۶) در صورت لزوم، بررسی‌های مؤثر کنترل کیفیت کار (EQCR) انجام می‌شود.

ویژگی‌های کلیدی استانداردها در سطح ملی عبارتند از:

(۱) استانداردهای حسابرسی و سایر استانداردها منتشر می‌شوند که اهداف اساسی و همچنین الزامات خاص اعمال شده را روشن می‌کنند. (۲) نهادهای مسئول بازرسی‌های حسابرسی خارجی، ویژگی‌های مربوط به کیفیت حسابرسی را هم در شرکت‌های حسابرسی و هم در مورد کارهای حسابرسی فردی در نظر می‌گیرند. (۳) سیستم‌های مؤثری برای بررسی ادعاهای شکست حسابرسی و در صورت لزوم، انجام اقدامات انضباطی وجود دارد.

خروجی‌ها

خروجی‌ها شامل گزارش‌ها و اطلاعاتی هستند که رسماً توسط یک طرف به طرف دیگر تهیه و ارائه می‌شوند، و همچنین

خروجی‌هایی که از فرآیند حسابرسی ناشی می‌شوند و عموماً برای افراد خارج از سازمان حسابرسی شده قابل مشاهده نیستند. در واقع، برای برخی از ذینفعان، مانند سرمایه‌گذاران در شرکت‌های بورسی، گزارش حسابرس خروجی اصلی است. ذینفعان مختلف، خروجی‌های متفاوتی از یک حسابرسی دریافت می‌کنند. این خروجی‌ها احتمالاً از نظر مفید بودن و به‌موقع بودن ارزیابی می‌شوند و به عنوان جنبه‌هایی از کیفیت حسابرسی در نظر گرفته می‌شوند. آن‌ها همچنین ممکن است: خروجی‌های مرتبط ممکن است شامل موارد زیر باشد:

سطح	خروجی
سطح تعامل	از حسابرس: گزارش‌های حسابرس به استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی حسابرسی‌شده؛ گزارش‌های حسابرس به ارکان راهبری؛ گزارش‌های حسابرس به مدیریت؛ گزارش‌های حسابرس به نهادهای نظارتی مالی و احتیاطی از واحد تجاری: صورت‌های مالی حسابرسی‌شده؛ گزارش‌های ارکان راهبری، شامل کمیته‌های حسابرسی از نهادهای نظارتی حسابرسی: نهادهای نظارتی که اطلاعات مربوط به حسابرسی‌های فردی را ارائه می‌دهند
سطوح شرکتی و ملی	از موسسه حسابرسی: گزارش‌های شفافیت؛ گزارش‌های سالانه و سایر گزارش‌ها از نهادهای نظارتی حسابرسی: ارائه یک دیدگاه کلی در مورد نتایج بازرسی‌های موسسه حسابرسی

خروجی‌ها - سطح رسیدگی

گزارش‌های حسابرس به کاربران صورت‌های مالی حسابرسی شده خروجی اصلی یک حسابرسی، نظر حسابرس است که به کاربران در مورد قابلیت اطمینان صورت‌های مالی حسابرسی شده اطمینان می‌دهد. برای اکثر کاربران، عدم وجود نظر تعدیل شده حسابرس، سیگنال مهمی در مورد قابلیت اطمینان اطلاعات مالی است. ارزش این سیگنال ممکن است تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله اعتبار شرکت حسابرسی که حسابرسی را انجام داده است، و فرضی در مورد اثربخشی فرآیند حسابرسی به کار گرفته شده باشد. گزارش حسابرس فرصتی را برای حسابرس فراهم می‌کند تا اطلاعاتی را ارائه دهد تا به کاربران در مورد کار و یافته‌های حسابرس و در نتیجه در مورد کیفیت حسابرسی انجام‌شده بینش دهد.

خروجی‌ها - سطوح شرکت و ملی

گزارش‌های شفافیت: شرکت‌های حسابرسی ممکن است اطلاعات کلی در مورد کیفیت حسابرسی ارائه دهند. تعدادی از کشورها الزاماتی را برای شرکت‌های حسابرسی وضع کرده‌اند تا گزارش‌های شفافیتی ارائه دهند که اطلاعاتی در مورد حاکمیت شرکتی و سیستم‌های کنترل کیفیت ارائه می‌دهد. ۱. در دسترس قرار دادن چنین اطلاعاتی به صورت عمومی می‌تواند به آن دسته از کاربران صورت‌های مالی حسابرسی شده که هیچ نزدیکی به فرآیند حسابرسی ندارند، کمک کند تا ویژگی‌های شرکت‌های حسابرسی منفرد و عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی در آن شرکت‌ها را درک کنند.

در نهایت نیز می‌توان عنوان نمود که با ارائه یک دیدگاه کلی در مورد نتایج بازرسی‌ها و خروجی مؤسسات حسابرسی در بسیاری از کشورها، نهادهای نظارتی حسابرسی سالانه در مورد نتایج فعالیت‌های بازرسی حسابرسی گزارش می‌دهند. سطح جزئیات ارائه شده در چنین گزارش‌هایی متفاوت است. در برخی کشورها، گزارش‌ها نتایج بازرسی‌های همه شرکت‌های حسابرسی را جمع‌آوری می‌کنند؛ در کشورهای دیگر، گزارش‌ها برای شرکت‌های حسابرسی جداگانه منتشر می‌شوند. انتشار گزارش‌های بازرسی شرکت‌های حسابرسی به صورت جداگانه می‌تواند نقش مهمی در افزایش کیفیت حسابرسی، از جمله درک ذینفعان کلیدی (به ویژه سرمایه‌گذاران و کاربران گزارش‌های حسابرسی) از کیفیت حسابرسی داشته باشد.

تعاملات کلیدی در زنجیره تأمین گزارشگری مالی

در حالی که هر ذینفع جداگانه در زنجیره تأمین گزارشگری مالی نقش مهمی در پشتیبانی از گزارشگری مالی با کیفیت بالا ایفا می‌کند، نحوه تعامل ذینفعان می‌تواند تأثیر خاصی بر کیفیت حسابرسی داشته باشد. این تعاملات، شامل ارتباطات رسمی و غیررسمی، تحت تأثیر زمینه‌ای قرار می‌گیرند که حسابرسی در آن انجام می‌شود و امکان ایجاد یک رابطه پویا بین ورودی‌ها و خروجی‌ها را فراهم می‌کند. به عنوان مثال، بحث‌های بین حسابرس و کمیته حسابرسی یک شرکت بورسی در مرحله برنامه‌ریزی می‌تواند بر استفاده از مهارت‌های تخصصی (ورودی) و شکل و محتوای گزارش حسابرس به مسئولین راهبری (خروجی) تأثیر بگذارد. در مقابل، برای مشاغل خصوصی، ممکن است در طول حسابرسی نزدیکی به مالکان وجود داشته باشد.

گزارش‌های حسابرس به ارکان راهبری: استانداردهای

حسابرسی معمولاً حسابرس را ملزم می‌کنند که در مورد موضوعات خاص به موقع با ارکان راهبری ارتباط برقرار کند.

گزارش‌های حسابرس به مدیریت: در طول حسابرسی،

حسابرس همچنین ارتباطات گسترده‌ای با مدیریت خواهد داشت. بسیاری از این ارتباطات غیررسمی هستند، اما گاهی اوقات حسابرس ممکن است تصمیم بگیرد، یا مدیریت ممکن است از حسابرس بخواهد که مشاهدات را در یک گزارش کتبی رسمی کند. در چنین شرایطی، مدیریت احتمالاً هنگام بررسی کیفیت کلی حسابرسی، بر ارزش درک شده و زمان‌بندی چنین گزارش‌هایی تأکید می‌کند.

گزارش‌های حسابرس به نهادهای نظارتی مالی و

احتیاطی: قوانین یا مقررات ملی ممکن است حسابرس را ملزم به برقراری ارتباط با نهادهای نظارتی مالی یا احتیاطی، چه به صورت معمول و چه در شرایط خاص، کند.

صورت‌های مالی حسابرسی‌شده: تضمین، اعتبار

گزارشگری مالی را افزایش می‌دهد و به طور بالقوه منجر به بهبود کیفیت گزارشگری مالی می‌شود. یعنی در مواجهه با صورت‌های مالی که حاوی اشتباهات محاسباتی، تناقضات و افشاهایی هستند که درک آنها دشوار است، در غیاب گزارش حسابرس واجد شرایط، کاربران ممکن است نتیجه بگیرند که حسابرسی با کیفیتی انجام شده است.

گزارش‌های مسئولین راهبری، از جمله کمیته‌های

حسابرسی: در تعدادی از کشورها، مسئولین راهبری - به ویژه کمیته‌های حسابرسی شرکت‌های بورسی - مسئولیت‌های خاصی برای میزان نظارت بر حسابرس یا جنبه‌هایی از فرآیند حسابرسی دارند. در حالی که کاربران احتمالاً به این نتیجه می‌رسند که مشارکت فعال یک کمیته حسابرسی با کیفیت بالا تأثیر مثبتی بر کیفیت حسابرسی خواهد داشت، اما در میزان اطلاع‌رسانی کمیته‌های حسابرسی به کاربران در مورد نحوه انجام این مسئولیت‌ها، تنوع قابل توجهی وجود دارد.

ارائه اطلاعات توسط نهادهای نظارتی در مورد

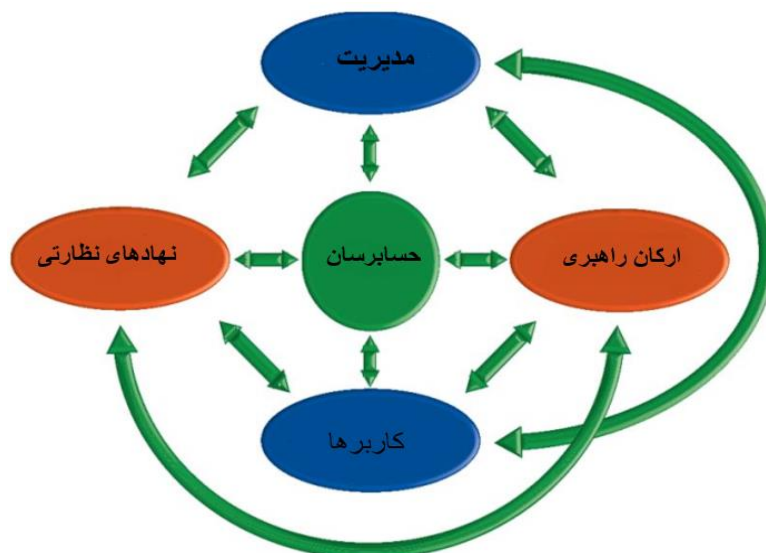
حسابرسی‌های انفرادی: در برخی از کشورها، نهادهای نظارتی

حسابرسی نتایج بازرسی‌های مربوط به حسابرسی‌های انفرادی را در اختیار کمیته‌های حسابرسی مربوطه قرار می‌دهند، اگرچه چنین اطلاعاتی معمولاً در دسترس عموم قرار نمی‌گیرد.

^۱ برای مثال، برای کشورهای عضو اتحادیه اروپا، دستورالعمل حسابرسی قانونی، شرکت‌هایی را که حسابرسی نهادهای عمومی را انجام می‌دهند، ملزم می‌کند که سالانه اطلاعات مشخصی را افشا کنند که شامل ساختار قانونی

شرکت‌های حسابرسی، هر شبکه‌ای که در آن عضویت دارند، سیستم‌های حاکمیت شرکتی و کنترل کیفیت، اطلاعات مالی و اطلاعات مربوط به مبنای حواله‌دهی شرکت می‌شود.

مالی با کیفیت بالا ایفا می‌کند، ماهیت ارتباطات یا تعاملات بین حلقه‌ها می‌تواند تأثیر خاصی بر کیفیت حسابرسی داشته باشد. از طریق این تعاملات، شامل ارتباطات رسمی و غیررسمی، شرکت‌کنندگان در زنجیره تأمین می‌توانند بر رفتار و دیدگاه‌های دیگران تأثیر بگذارند و از این طریق به بهبود کیفیت حسابرسی کمک کنند. ماهیت و میزان تعاملات تحت تأثیر اهداف افراد درگیر و زمینه‌ای که تعاملات در آن رخ می‌دهد، قرار خواهد گرفت. تعاملاتی که در بخش‌های بعدی شرح داده می‌شوند، تعاملات یک به یک هستند. با این حال، ممکن است مزایایی برای کیفیت حسابرسی وجود داشته باشد، زمانی که حسابرسان و ذینفعان کلیدی برای بحث در مورد موضوعات مربوط به کیفیت حسابرسی با هم ملاقات می‌کنند. برخی از تعاملات مهم‌تر در رابطه با کیفیت حسابرسی در زیر شکل شماره یک شرح داده شده است:

شکل شماره ۱: تعاملات کیفیت حسابرسی

و سایر نهادهای بزرگ، بخش عمده‌ای از کار مربوط به نظارت بر فرآیند گزارشگری مالی نهاد اغلب توسط کمیته حسابرسی انجام می‌شود. ارتباط دو طرفه موثر با حسابرسان می‌تواند به ارکان راهبری در انجام این مسئولیت‌ها کمک کند. به طور خاص، ارکان راهبری می‌توانند از نظرات حسابرس در مورد مواردی مانند ریسک‌های گزارشگری مالی که نهاد با آن مواجه است، حوزه‌های اصلی قضاوت مدیریت در صورت‌های مالی و بینش در مورد کیفیت فرآیند گزارشگری مالی نهاد، از جمله نقاط ضعف در کنترل‌های مالی داخلی آن، بهره‌مند شوند. این اطلاعات می‌تواند به ارکان راهبری کمک کند تا در مورد ارائه منصفانه صورت‌های مالی نتیجه‌گیری کنند، به ویژه اگر حسابرس

در این شرایط، ممکن است ارتباطات غیررسمی مکرری وجود داشته باشد که به کیفیت حسابرسی کمک می‌کند.

تعامل کلیدی در زنجیره تأمین گزارشگری مالی

فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) در گزارش سال ۲۰۰۸ خود با عنوان «زنجیره تأمین گزارشگری مالی: چشم‌اندازها و جهت‌گیری‌های فعلی»، زنجیره تأمین گزارشگری مالی را به عنوان «افراد و فرآیندهای دخیل در تهیه، تأیید، حسابرسی، تجزیه و تحلیل و استفاده از گزارش‌های مالی» توصیف می‌کند. IFAC مشاهده کرد که تمام حلقه‌های این زنجیره باید از کیفیت بالایی برخوردار باشند و برای ارائه گزارشگری مالی با کیفیت بالا، ارتباط نزدیکی با هم داشته باشند. در حالی که هر حلقه جداگانه در زنجیره تأمین نقش مهمی در پشتیبانی از گزارشگری

تعاملات بین حسابرسان و مدیریت: مدیریت مسئول تهیه صورت‌های مالی و کنترل‌های داخلی لازم برای اطمینان از قابل اعتماد بودن و در دسترس بودن به موقع اطلاعات لازم برای تهیه صورت‌های مالی است. مدیریت همچنین مسئول اطمینان از مطابقت صورت‌های مالی با چارچوب گزارشگری مالی مربوطه و در صورت لزوم، ارائه معاملات و رویدادهای اساسی به شیوه‌ای است که به ارائه منصفانه منجر شود.

تعامل بین حسابرسان و ارکان راهبری: ارکان راهبری مسئول نظارت بر جهت‌گیری استراتژیک واحد تجاری و تعهدات آن در رابطه با پاسخگویی هستند. این شامل نظارت بر فرآیند گزارشگری مالی واحد تجاری نیز می‌شود. در شرکت‌های بورسی

نگرانی‌هایی داشته باشد که توسط مدیریت مورد توجه قرار نگرفته باشد. حسابرسان موظف است در مورد مسائل برنامه‌ریزی و یافته‌های مهم با ارکان راهبری (از جمله کمیته حسابرسی در صورت وجود) ارتباط برقرار کند.

کاستی‌های شناسایی شده را بهتر درک کرده و به شیوه‌ای مثبت به آنها پاسخ دهند.

تعامل بین مدیریت و ارکان راهبری: تعهد قوی به صداقت و درستکاری در یک نهاد، تأثیر مثبتی بر کیفیت و قابلیت اطمینان فرآیند گزارشگری مالی آن دارد. چنین فرهنگی که توسط ارکان راهبری که در ارتباط با اعضای ارشد مدیریت کار می‌کنند، ایجاد و پرورش می‌یابد، توسعه و حفظ سیاست‌ها و فرآیندهای حسابداری مناسب و همچنین به اشتراک‌گذاری آزاد اطلاعات لازم برای گزارشگری مالی با کیفیت بالا را ارتقا می‌دهد.

تعاملات بین حسابرسان و کاربران صورت‌های مالی: در برخی کشورها، چارچوب نظارتی به کاربران فرصتی می‌دهد تا تا حدی با حسابرسان تعامل داشته باشند. به عنوان مثال، در تعدادی از حوزه‌های قضایی، پیشنهادهای مربوط به انتصاب، انتصاب مجدد یا جایگزینی حسابرسان یک نهاد باید توسط سهامداران نهاد در مجمع عمومی تأیید شود. سهامداران همچنین ممکن است حق داشته باشند که در مورد هرگونه موضوع مهم مربوط به حسابرسی در مجمع عمومی از حسابرسان سوال کنند. این تعاملات می‌تواند انگیزه بیشتری برای حسابرسان برای انجام حسابرسی‌های با کیفیت فراهم کند.

تعامل بین مدیریت و نهادهای نظارتی: میزان تعامل نهادهای نظارتی مالی با مدیریت در رابطه با گزارشگری مالی بین کشورها و بخش‌های صنعتی متفاوت است. برخی از نهادهای نظارتی مالی چارچوب‌های گزارشگری مالی را ایجاد و اجرا می‌کنند و ممکن است در مورد جنبه‌هایی از صورت‌های مالی از مدیریت سوالاتی بپرسند. این به نوبه خود، ممکن است باعث شود مدیریت مسائلی را با حسابرسان مطرح کند که ممکن است بر کیفیت حسابرسی در سال‌های آینده تأثیر بگذارد.

تعاملات بین حسابرسان و نهادهای نظارتی: انواع مختلفی از نهادهای نظارتی وجود دارند که بر حسابرسی تأثیر می‌گذارند: نهادهای نظارتی بازارهای مالی، فعالان بازار مالی و گزارشگری مالی («نهادهای نظارتی مالی»); نهادهای نظارتی انواع خاصی از نهادها مانند بانک‌ها و شرکت‌های بیمه («نهادهای نظارتی احتیاطی»); و نهادهای نظارتی با نظارت مستقیم بر برخی از شرکت‌های حسابرسی («نهادهای نظارتی حسابرسی»). در برخی کشورها، تعدادی نهاد نظارتی مالی و احتیاطی وجود دارد و برای آنها مفید است که فعالیت‌های مربوط به کیفیت حسابرسی خود را هماهنگ کنند.

تعاملات بین مدیریت و کاربران صورت‌های مالی: مدیریت علاوه بر انتشار خود صورت‌های مالی، ممکن است از راه‌های دیگری با کاربران، به ویژه سرمایه‌گذاران، تعامل داشته باشد، از جمله از طریق انتشار اطلاعیه‌های مطبوعاتی که معاملات یا رویدادهای مهم را اعلام می‌کنند، و برگزاری جلسات توجیهی تحلیلگران و سایر جلسات با سرمایه‌گذاران. تعاملات بین مدیریت و کاربران فرصت‌هایی را برای افزایش درک کاربران از صورت‌های مالی فراهم می‌کند.

نهادهای نظارتی مالی و احتیاطی: از بسیاری جهات، نهادهای نظارتی مالی و احتیاطی و حسابرسان نگرانی‌های مکملی دارند، اگرچه تمرکز نگرانی‌های آنها ممکن است متفاوت باشد. بنابراین، به اشتراک‌گذاری مناسب اطلاعات بین این طرفین می‌تواند هم فرآیند نظارتی را بهبود بخشد و هم به کیفیت حسابرسی کمک کند.

تعاملات بین ارکان راهبری و تنظیم‌کنندگان: همانند مدیریت، میزان تعامل تنظیم‌کنندگان مالی با ارکان راهبری بین کشورها و صنایع متفاوت است. در حالی که تا به امروز تعامل نسبتاً کمی بین تنظیم‌کنندگان حسابرسی و ارکان راهبری وجود داشته است، پتانسیل این امر وجود دارد.

نهادهای نظارتی حسابرسی: تشکیل نهادهای نظارتی مستقل حسابرسی در بسیاری از کشورها که وظیفه بازرسی از شرکت‌های حسابرسی و حسابرسی‌های انفرادی را بر عهده دارند، فرصتی را هم برای افزایش کیفیت حسابرسی و هم برای شفاف‌تر کردن کیفیت حسابرسی برای کاربران فراهم می‌کند. ارتباط آزاد بین مؤسسات حسابرسی و نهادهای نظارتی حسابرسی، به نهادهای نظارتی کمک می‌کند تا فعالیت‌های خود را به طور مؤثر انجام دهند. علاوه بر این، ارتباط شفاف یافته‌های بازرسی‌های حسابرسی، مؤسسات حسابرسی را قادر می‌سازد تا علل ریشه‌ای

تعامل بین مسئولین راهبری و کاربران صورت‌های مالی: در تعدادی از کشورها، مسئولین راهبری، از جمله کمیته‌های حسابرسی در صورت وجود، مسئولیت‌های خاصی برای میزانی از نظارت بر حسابرسان یا جنبه‌هایی از فرآیند حسابرسی دارند. برداشت کاربران از کیفیت حسابرسی احتمالاً با مشارکت فعال یک کمیته حسابرسی با کیفیت بالا و شفاف افزایش می‌یابد. با این حال، تنوع قابل توجهی در میزان اطلاع‌رسانی مسئولین راهبری به کاربران در مورد نحوه انجام مسئولیت‌های خود وجود دارد.

مناسب، به این عوامل پاسخ می‌دهند. محیطی که گزارشگری مالی و حسابرسی در آن انجام می‌شود، بین کشورها متفاوت است. در برخی کشورها، رویه‌های تجاری ممکن است نسبتاً غیررسمی و قانون تجارت نسبتاً کمتر توسعه‌یافته باشد. در چنین کشورهایی، گزارشگری مالی خارجی ممکن است محدود و انتظارات کاربران مربوط به آن پایین باشد. با توسعه یک کشور و به ویژه با رشد کسب‌وکارها و نیاز به تأمین مالی از بازارهای سرمایه، محیط پیچیده‌تر می‌شود. گزارشگری مالی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند و انتظارات کاربران از سرعت و قابلیت اطمینان آن به طور مداوم افزایش می‌یابد. در پاسخ، قانون، الزامات گزارشگری مالی و فرآیندهای حاکمیت شرکتی تکامل می‌یابند. در مجموع، این عوامل محیطی - یا عوامل زمینه‌ای - پتانسیل تأثیرگذاری بر ماهیت و کیفیت گزارشگری مالی و به طور مستقیم یا غیرمستقیم، کیفیت حسابرسی را دارند. در صورت لزوم، حساب‌رسان هنگام تعیین بهترین روش برای به دست آوردن شواهد حسابرسی کافی و مناسب، به این عوامل پاسخ می‌دهند. عوامل زمینه‌ای که در شکل شماره دوم به تصویر کشیده شده‌اند عبارتند از:

تعامل بین مسئولین راهبری و کاربران صورت‌های

مالی: بازرسی خارجی از کیفیت حسابرسی در تعداد فزاینده‌ای از کشورها به عنوان بخشی از ترتیبات نظارت مستقل بر حسابرسی انجام می‌شود. نهادهای نظارتی حسابرسی معمولاً فعالیت‌های خود را به صورت عمومی و به صورت کلی گزارش می‌دهند و این می‌تواند به کاربران تصویری از کیفیت حسابرسی به طور کلی ارائه دهد. برخی از نهادهای نظارتی یافته‌های خود در رابطه با شرکت‌های حسابرسی را به صورت عمومی گزارش می‌دهند و این امر اطلاعات خاص‌تری را در اختیار کاربران قرار می‌دهد.

عوامل زمینه‌ای

تعدادی از عوامل محیطی - یا زمینه‌ای - مانند قوانین و مقررات و حاکمیت شرکتی وجود دارند که می‌توانند بر ماهیت و کیفیت گزارشگری مالی و به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر کیفیت حسابرسی تأثیر بگذارند. در صورت لزوم، حساب‌رسان هنگام تعیین بهترین روش برای کسب شواهد حسابرسی کافی و

شکل شماره ۲: عوامل زمینه‌ای

است برای نهادها مرسوم باشد که با سایر طرفین به صورت غیررسمی و با تکیه بر روابط اعتماد، وارد معاملات شوند. محیط‌هایی وجود دارند که در آن‌ها طرفین تجاری در درجه اول

رویه‌های تجاری و قانون تجارت: رسمیت نحوه انجام تجارت تحت تأثیر آداب و رسوم ملی و قانون تجارت قرار می‌گیرد. به عنوان مثال، در برخی از محیط‌های ملی، ممکن

مالی همچنین می‌تواند بر برداشتهای از کیفیت حسابرسی تأثیر بگذارد. چالش‌های حسابرسی شامل موارد زیر است:

- اطمینان از زمان کافی اعضای ارشد تیم حسابرسی به هدایت، نظارت و بررسی کار حسابرسی
- افشاگری در مورد مفروضات اساسی و عدم قطعیت اندازه‌گیری
- جمع‌آوری اطلاعات لازم و انجام قضاوت‌های مناسب در زمان مناسب
- تأیید قصد مدیریت، در چارچوب گزارشگری مالی مربوط
- تأیید ارزش منصفانه ابزارهای مالی
- چارچوب‌های گزارشگری مالی مناسب برای پشتیبانی از قضاوت‌های حسابداری و مستندسازی آن
- برآوردهای حسابداری شامل عدم قطعیت اندازه‌گیری قابل توجه

سیستم‌های اطلاعاتی: سیستم‌های اطلاعاتی سالم برای پشتیبانی از گزارشگری مالی با کیفیت بالا ضروری هستند. برخی از حوزه‌های قضایی الزامات و استانداردهای قانونی خاصی در رابطه با حسابداری و سایر سیستم‌های واحد تجاری و کنترل‌های داخلی بر آنها دارند. در حال حاضر اکثر سیستم‌های اطلاعاتی معمولاً کامپیوتری هستند. در حالی که سیستم‌های کامپیوتری معمولاً اطلاعات را به طور دقیق پردازش می‌کنند، می‌توانند در معرض نقاط ضعف سیستمی، مشکلات امنیتی و تداوم قرار گیرند. لذا اهمیت سیستم‌های اطلاعاتی فراتر از گزارشگری مالی است و به طور فزاینده‌ای، مشاغل به سیستم‌های پیچیده و فناوری زیربنایی آنها وابسته می‌شوند.

مقررات حسابرسی: مقررات شامل صدور مجوز به شرکت‌ها و افراد برای انجام حسابرسی، تعیین استانداردها، بازرسی کیفیت حسابرسی‌ها و اقدامات انضباطی در صورت عدم رعایت استانداردها و قصور حسابرسی است. این وظایف معمولاً در سطح ملی توسط نهادهای نظارتی مستقل، سازمان‌های حسابداری حرفه‌ای یا ترکیبی از این دو انجام می‌شود. قانون، و استانداردهای حسابرسی و اخلاق، پایه و اساس بسیاری از جنبه‌های مقررات را فراهم می‌کنند.

محیط دعاوی حقوقی

علاوه بر هزینه‌های مستقیمی که در انجام حسابرسی متحمل می‌شود، این احتمال وجود دارد که شرکت حسابرسی ملزم به جبران خسارت به طرف دعوی به دلیل عواقب ناشی از شکست

شامل اشخاص مرتبط هستند، مانند نهادهایی که متعلق به اعضای خانواده مدیریت یا نهادهایی هستند که تحت کنترل دولت هستند. قانون تجارت بر رسمیت انجام معاملات توسط کسب‌وکارها تأثیر می‌گذارد. به طور خاص، قانون قراردادهای تعیین می‌کند که چه زمانی حقوق برقرار و تعهدات با تکمیل معاملات ایجاد می‌شوند.

قوانین و مقررات مربوط به گزارشگری مالی: قوانین و

مقررات مربوط به گزارشگری مالی عموماً در پاسخ به پاسخگویی مشاغل به ذینفعان تدوین می‌شوند. برای نهادهای بورسی که نزدیکی بین مالکان و مدیریت وجود ندارد، مقررات و افشای گزارشگری مالی برای محافظت از منافع سهامدارانی که به اطلاعات مالی داخلی دسترسی ندارند، طراحی شده‌اند. قوانین و مقررات می‌توانند به طور مفید شامل موارد زیر باشند:

- تعریف مسئولیت‌های مدیریت در رابطه با گزارشگری مالی؛
- پیش‌بینی اقدامات تنبیهی علیه مدیریت به دلیل ارتکاب گزارشگری مالی متقلبانه؛
- تشویق به رعایت الزامات گزارشگری مالی از طریق مکانیسم‌های نظارتی و اجرایی؛
- اعمال تعهدات بر مدیریت برای همکاری کامل با حسابرسان، از جمله ارائه تمام اطلاعات و دسترسی‌های لازم به حسابرسان؛
- پیش‌بینی اقدامات تنبیهی علیه مدیریت به دلیل ارائه اطلاعات گمراه‌کننده به حسابرسان.

با این حال، حتی قوی‌ترین قوانین و مقررات نیز نگرش‌های ضعیف نسبت به رعایت قوانین یا شیوه‌های تجاری غیراخلاقی را به طور کامل از بین نمی‌برند. بر این اساس، محدودیت‌هایی در مورد میزان تأثیر چارچوب قانونی و نظارتی بر رفتار مدیریت وجود دارد.

چارچوب گزارشگری مالی قابل اجرا: چارچوب

گزارشگری مالی عامل مهمی در کیفیت گزارشگری مالی است. یک چارچوب شفاف به مدیریت در تصمیم‌گیری‌های حسابداری کمک می‌کند و ثبات در کاربرد را فراهم می‌کند. با این حال، یک چارچوب گزارشگری مالی بیش از حد پیچیده می‌تواند درک الزامات حسابداری را برای مدیریت و نظارت مؤثر بر فرآیند گزارشگری مالی را برای مسئولین راهبری دشوار کند. این مشکلات با تغییرات مکرر در گزارشگری مالی و الزامات افشا تشدید می‌شوند که ممکن است حداقل در کوتاه‌مدت، پتانسیل ناهماهنگی بیشتر در نحوه اعمال استانداردها توسط نهادهای مختلف را افزایش دهد. ماهیت و پیچیدگی چارچوب گزارشگری

حسابرسی، زمینه‌ساز دریافت اطلاعات معتبر و کامل از سوی حسابربان است.

فرآیندها: فرآیند حسابرسی باید بر پایه چارچوب‌های استاندارد و اصول اخلاقی بنا نهاده شود و در عین حال از روش‌های نوین، همچون حسابرسی مبتنی بر ریسک و تحلیل داده‌های بزرگ، بهره گیرد. مستندسازی دقیق، شناسایی و ارزیابی ریسک‌های کلیدی، طراحی روش‌های آزمون مناسب و نظارت مستمر بر اجرای مراحل حسابرسی، از عناصر مهم این بخش هستند. به‌کارگیری فناوری اطلاعات برای افزایش دقت و سرعت در تحلیل داده‌ها، یکی از گام‌های مهم در بهبود فرآیندها محسوب می‌شود.

تعاملات کلیدی: روابط میان حسابربان، مدیریت سازمان، کمیته حسابرسی و سایر ذی‌نفعان تأثیر مستقیمی بر کیفیت حسابرسی دارد. تعاملات شفاف، ارتباط اثربخش و تبادل اطلاعات به‌موقع، اعتماد متقابل را تقویت کرده و مانع از تحریف اطلاعات می‌شود. استقلال حرفه‌ای حسابربان در این تعاملات باید حفظ شود تا از هرگونه نفوذ یا سوگیری جلوگیری گردد. همچنین، نقش نظارتی کمیته حسابرسی در تضمین کیفیت تعاملات بسیار حائز اهمیت است.

خروجی‌ها: خروجی حسابرسی اطمینان‌بخش باید دارای ویژگی‌هایی چون شفافیت، قابلیت اتکا، به‌موقع بودن و ارزش‌افزایی برای ذی‌نفعان باشد. گزارش‌های حسابرسی، چنانچه به‌درستی تدوین و ارائه شوند، می‌توانند نقشی مهم در تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و بهبود عملکرد سازمان ایفا کنند. افزایش کیفیت خروجی مستلزم پیروی از استانداردهای گزارشگری، بیان صریح یافته‌ها و توصیه‌های کاربردی و جلوگیری از ابهام یا تعارض در نتایج حسابرسی است.

عوامل زمینه‌ای: عوامل محیطی، قانونی، اقتصادی و فرهنگی تأثیر بسزایی بر کیفیت حسابرسی دارند. وجود قوانین شفاف، نهادهای نظارتی مؤثر، ساختار حاکمیتی مناسب، و همچنین فرهنگ پاسخگویی و شفافیت در سطح کلان، بستر مناسبی برای اجرای حسابرسی کیفی فراهم می‌کند. همچنین، رقابت حرفه‌ای سالم، حمایت نهادهای نظارتی و ارتقای آگاهی عمومی درباره نقش حسابرسی می‌تواند انگیزه برای ارتقای کیفیت را تقویت کند.

که تجمیع موارد فوق در مدل تنظیمی پژوهش در شکل شماره سوم به تصویر کشیده شده است.

حسابرسی شود. ریسک دعاوی حقوقی و تأثیر آن بر کیفیت حسابرسی بین کشورهای مختلف متفاوت است. برخی معتقدند که ریسک دعاوی حقوقی کیفیت حسابرسی را بهبود می‌بخشد زیرا باعث می‌شود حسابربان احتمال شکست حسابرسی را به حداقل برساند.

جذب استعداد

حسابرسی یک فعالیت فکری طاقت‌فرسا است که نیاز به استفاده از قضاوت خوب، ذهن پرسشگر و مقدار قابل توجهی از دانش خاص تجاری، گزارشگری مالی و حسابرسی دارد. در حالی که این حرفه تلاش می‌کند تا حسابربان را به شایستگی لازم مجهز کند، اثربخشی این امر ناگزیر تحت تأثیر ظرفیت استخدام‌کنندگان قرار خواهد گرفت.

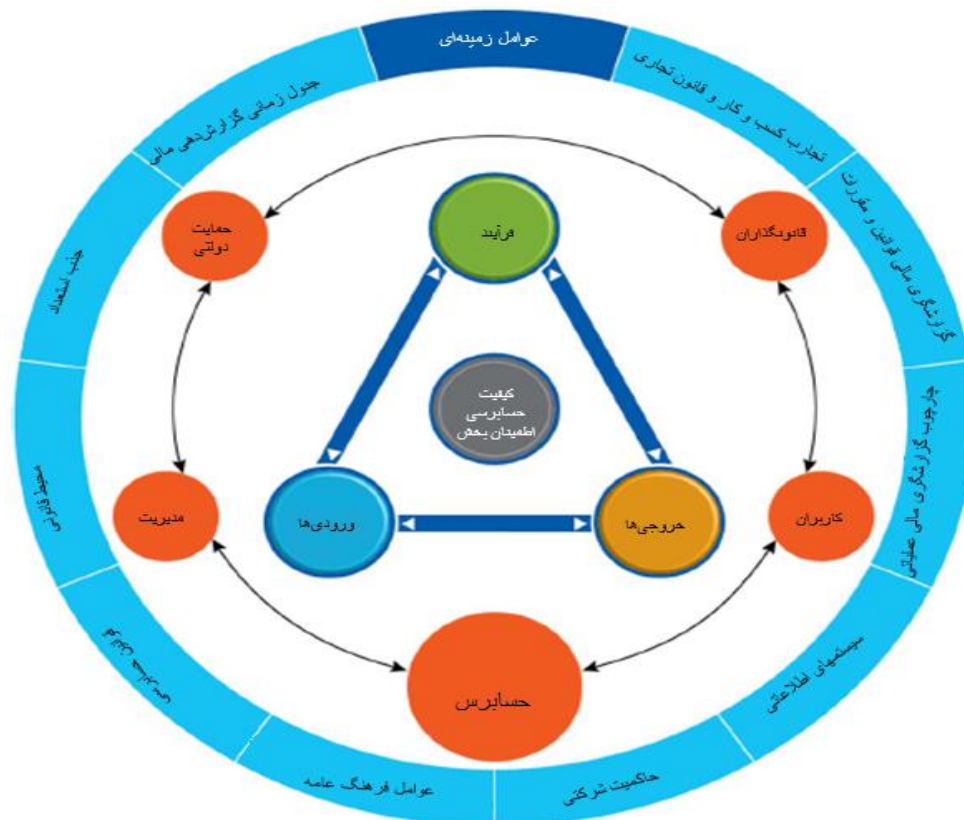
جدول زمانی گزارشگری مالی: بازه زمانی که حسابرسی

باید در آن تکمیل شود، می‌تواند بر فرآیندهای گزارشگری مالی و نحوه تأیید صورت‌های مالی توسط مدیریت و ارکان راهبری تأثیر بگذارد. ظهور رژیم‌های گزارشگری تسریع‌شده در بسیاری از حوزه‌های قضایی، میزان توانایی حسابربان برای انجام کارهای دقیق پس از پایان دوره گزارشگری را نیز محدود می‌کند.

نتیجه‌گیری

در نظام راهبری شرکتی، حسابرسی اطمینان‌بخش به عنوان ابزاری کلیدی برای حفظ اعتماد ذی‌نفعان و ارتقای شفافیت و پاسخگویی سازمانی شناخته می‌شود. رویکرد سیستمی با تمرکز بر مؤلفه‌های ورودی، فرآیندها، تعاملات کلیدی، خروجی‌ها و عوامل زمینه‌ای، امکان تحلیل جامع‌تری از کیفیت حسابرسی را فراهم می‌آورد. در این چارچوب، نتایج بررسی‌ها حاکی از آن است که ارتقای کیفیت حسابرسی مستلزم توجه همزمان و هماهنگ به هر یک از این مؤلفه‌هاست.

ورودی‌ها: کیفیت حسابرسی از مرحله ورودی آغاز می‌شود. ورودی‌هایی همچون منابع انسانی ماهر، استانداردهای حرفه‌ای به‌روز، استقلال حسابربان، و زیرساخت‌های فناورانه پیشرفته نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌گیری فرآیندهای اثربخش دارند. آموزش مستمر، تجربه عملی متناسب و مهارت‌های فنی و تحلیلی از مهم‌ترین نیازهای ورودی هستند. علاوه بر این، وجود فرهنگ سازمانی مبتنی بر صداقت و شفافیت در واحدهای مورد

شکل شماره ۳: مدل پژوهش

بسیار مؤثر است. همچنین، استقلال حرفه‌ای حسابرسان و حمایت از افشاگری‌های صادقانه در ساختار نظام راهبری باید تقویت شود. در مجموع، تنها از طریق نهادینه‌سازی یک رویکرد سیستمی می‌توان انتظار داشت که حسابرسی اطمینان‌بخش نقش مؤثرتری در ارتقای کارآمدی و اثربخشی راهبری شرکتی ایفا کند.

فهرست منابع

آزاد، علی اصغر و پورزمانی، زهرا (۱۳۹۹). ارائه الگوی سنجش کارایی شرکت‌ها با نقش معیارهای نظارتی (رویکرد فرهنگی و لاسو)، علمی پژوهشی، دوره ۱۴، شماره ۵۳، صفحه ۶۵-۹۶.

استا، سهراب و حسن بیگی، وحید. (۱۴۰۲). ارزیابی نقاط ضعف و راهکارهای بهبود بودجه‌ریزی شرکتی: مروری نظام‌مند بر ادبیات علمی. نشریه پژوهش‌های حسابداری مالی، ۱۵(۲)، ۸۹-۱۱۲.

برادران حسن زاده، رسول، بادآورنهنندی، یونس، و اسماعیلی گنجینه کتاب، سمیه. (۱۳۹۳). تاثیر ساختار مالکیت بر کیفیت حسابرسی. پژوهش‌های حسابداری مالی و

در نهایت نیز می‌توان عنوان نمود که با در نظر گرفتن رویکرد سیستمی، می‌توان گفت که ارتقای کیفیت حسابرسی اطمینان‌بخش در نظام راهبری شرکتی مستلزم هماهنگی و تقویت همزمان همه مؤلفه‌های سیستم است. توجه به ورودی‌های کیفی، بهینه‌سازی فرآیندها، ارتقای تعاملات، تمرکز بر خروجی‌های مؤثر و در نهایت، تقویت عوامل زمینه‌ای، منجر به افزایش اعتماد عمومی، ارتقای پاسخگویی سازمانی و بهبود عملکرد اقتصادی خواهد شد. از این رو، تدوین سیاست‌های کلان، آموزش حرفه‌ای و نوسازی فناوری‌ها باید به‌عنوان محورهای کلیدی در راهبردهای ارتقای کیفیت حسابرسی در نظر گرفته شوند. لذا لازم است که به صورت سیستمی و همزمان به مؤلفه‌های درون‌سازمانی و برون‌سازمانی، کلید اصلی موفقیت در بهبود کیفیت حسابرسی است. این رویکرد سیستمی ایجاب می‌کند که تمامی اجزا از جمله هیئت‌مدیره، کمیته حسابرسی، حسابرسان مستقل، ساختارهای نظارتی و قوانین حاکم در تعاملی هماهنگ و هدفمند عمل کنند. هم‌راستاسازی اهداف سازمانی با استانداردهای حسابرسی و الزامات قانونی می‌تواند به شفافیت، پاسخگویی و اعتماد عمومی کمک کند. از سوی دیگر، آموزش مستمر، ارتقای مهارت‌های تخصصی حسابرسان و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین نیز در کیفیت خروجی حسابرسی

- ملکیان، اسفندیار؛ ابراهیمی مجد، هادی؛ کامیابی، یحیی (۱۴۰۱). ارائه مدلی برای ارتقا کیفیت ومهارت حسابرس ازدیدگاه حرفه وکارفرما، پژوهش‌های تجربی حسابداری، سال دوازدهم، ۳۶۱-۳۸۴.
- هرندی، عطاءاله و میرزائیان خمسه، پیوند. (۱۴۰۲). مروری نظام‌مند برحاکمیت شرکتی در کسب و کارهای خانوادگی. فصلنامه انجمن علوم مدیریت ایران، ۱۸(۶۹)، ۱۰۵-۱۳۴.
- Abernathy, J. L., Beyer, B., Masli, A., & Stefaniak, C. (2024). The association between characteristics of audit committee accounting experts, audit committee chairs, and financial reporting timeliness. *Advances in Accounting*, 30(2), 283-297. <https://doi.org/10.1016/j.adiac.2014.09.001>
- Alzoubi, H., Alshurideh, M., Kurdi, B., Akour, I., & Aziz, R (2024) Does BLE technology contribute towards improving marketing strategies, customers' satisfaction and loyalty? The role of open innovation, *International Journal of Data and Network Science*, 6(2), 449-460.
- Gallego-Álvarez, I., García-Sánchez, I. M., da Silva Vieira, C. (2023), *Climate Change and Financial Performance in Times of Crisis, Business Strategy and Environment*, 23(6), 361-374.
- Okolie, A, O, Izedonmi, F, O, and Enofe, A, O. (2023). The Impact of Audit Quality on the Share Prices of Quated Companies in Nigeria, *Research Journal Finance and Accounting* 5(8): 150-166.
- حسابرسی (پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی)، ۶(۲۳)، ۹۹-۱۱۵. SID. [/fa198154https://sid.ir/paper/](https://sid.ir/paper/fa198154)
- بستانیان، جواد. (۱۳۹۰). وضعیت نظارت حرفه‌ای بر کار حسابرسان. ۷۴-۷۹: (۲)۵۴.
- تاجیک جلایری، مجید، رضانی، جواد، و کامیابی، یحیی. (۱۴۰۱). تأثیر چارچوب عملی حرفه‌ای بین‌المللی بر اثربخشی حسابرسی داخلی. پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی (پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی)، ۱۴(۵۳)، ۷۷-۱۰۲. SID. [/fa964802https://sid.ir/paper/](https://sid.ir/paper/fa964802)
- جهانی، مرضیه (۱۳۹۹). رابطه بین کیفیت حسابرسی و دوره تصدی حسابرسی، فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، سال چهارم، شماره ۷۴، جلد دوم، ص ۹۳-۷۴.
- حاجیها، زهره و محمودی منفرد، محمد، (۱۴۰۰)، نقش حسابرسی داخلی در حاکمیت و مدیریت شرکتی، یازدهمین کنفرانس بین‌المللی ترفندهای مدرن مدیریت، اقتصاد و بانکداری با رویکرد رشد کسب و کارها، <https://civilica.com/doc/1345652>
- حساس یگانه، یحیی، مقصودی، امید (۱۳۸۹). تأثیر آیین رفتار حرفه‌ای و تجربه بر کیفیت قضاوت حسابرسی. حسابدار رسمی، ۹: ۴۹-۵۷.
- ذبیح زاده، عبدالله و مولایی، محمد اسماعیل (۱۴۰۲). تأثیر ارتباط کیفیت گزارشگری مالی بر تصمیم‌گیری مدیران در شرکتها، فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، سال هفتم، شماره ۸۸، ص ۱۸-۳.
- رختی، مریم؛ آذین فر، کاوه؛ نبوی چاشمی، سیدعلی (۱۴۰۰). فشارها و معضلات اخلاقی موجود در تضاد بها - کیفیت حسابرسی، مقاله علمی پژوهشی، دوره ۱۳، شماره ۵۰، صفحه ۱۷۳-۲۰۶.
- رویایی، رمضانعلی، مهدی موالی نژاد و سعید کریمی (۱۳۹۸). تحلیل میزان رعایت آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای توسط حسابرسان شاغل در مؤسسات حسابرسی، مطالعات حسابداری و حسابرسی، شماره ۳۲، صص ۴۵-۵۸.
- سجادی، سید حسین؛ فرازمنند، حسن و بنینعمه، آناهیتا (۱۳۹۵). تأثیر کیفیت حسابرسی بر خدمات غیرحسابرسی، دانش حسابرسی، سال شانزدهم شماره ۶، صفحه ۲۵-۴۵.

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 16/ No. 62/ Summer 2027

Presenting a model for improving the quality of assurance auditing in corporate governance with a systemic approach

Iman Poriya

Department of Accounting , UAE.C., Islamic Azad University, Dubai, United Arab Emirates

Hamidreza Vakilifard

Department of Accounting , SR.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding author)
vakilifar.mh@iau.ac.ir

Mohammadhamed Khanmohamadi

Department of Accounting , Dam.C., Islamic Azad University, Damavand, Tehran, Iran

Gholamreza Zomorodiyani

Department of Accounting , Dam.C., Islamic Azad University, Damavand, Tehran, Iran

Abstract

Assurance audit quality plays a key role in promoting transparency and accountability in corporate governance. This type of audit, by providing accurate and reliable financial information, increases stakeholder confidence and improves management decision-making and effective board oversight. The methodology used in this study is a systems approach that was used in a structured manner in the research process. The results of this study, which interact with each other in various components, were examined in five separate sections and related components and indicate that 1) Inputs: values, ethics and attitudes of auditors, knowledge, skills and experience of auditors and time allocation; 2) Processes: rigorous audit and quality control procedures, applicable laws, regulations and standards; 3) Outputs: legal requirements, investors in listed companies, output auditor report, various stakeholders; 4) Interactions: formal and informal communications, dynamic relationship between inputs and outputs, informal communications; 5) Contextual factors: business practices and business law, auditing regulations, laws and regulations related to financial reporting, applicable financial reporting framework, information systems, broad cultural factors, business practices, litigation environment that can be used and exploited in order to strengthen the quality of audit assurance in the corporate governance system.

Keywords: Audit quality, assurance, corporate governance system, systems approach

